

Klenovské noviny

dvojmesačník obce Klenovec

X. ročník

Číslo 6/20. december 2013

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Príhovor starostky obce

Vážení spoluobčania,

po celom roku plnom každodenných povinností, starostí, ale aj príležitostných radostí prichádza čas, keď sa väčšina z nás môže na chvíľu pristiaviť, zabudnúť na zamestnanie a zamyslieť sa nad čarom vianočných sviatkov. Je tu čas, kedy mnohí z nás bilancujú uplynulý rok. Pre našu obec to bol rok ťažký, ale aj úspešný. Určite sa toho dalo urobiť viac, no čas a finančné prostriedky sú neúprosne. Niečo z toho, čo sa nestihlo urobiť, pokúsime sa dokončiť v roku nachádzajúcom. Koniec roka 2013 nás pobáda obzrieť sa späť za prežitými

mesiacmi, zaregistrovať úspechy, prehodnotiť dôvody neúspechov a potom ďalej realizovať spoločné vízie a predstavy o živote v našej obci. Počas celého roku 2013 sa v obci striedali chvíle úspešné a slávnostné, ale i menej úspešné a ťažké. Niektoré sú viditeľné, iné sa ukázať nedajú. Niekomu sa to môže zdať málo, no v súčasnej ekonomickej situácii je to pomerne veľa. Treba si uvedomiť, že každá poskytnutá podpora z eurofondov je podmienená spoluúčasťou obce minimálne vo výške 5% z obecných zdrojov. Nie sú to malé prostriedky z krátkych príjmov rozpočtu obce, s čím sa musíme postupne vyrovnávať. Všetky ukončené, začaté aj plánované projekty ďalej prispievajú k zveľadeniu našej obce a k zlepšeniu života občanov. Môj cieľ je, aby samospráva vytvárala podmienky pre aktivity rôznych skupín obyvateľov, aby sa postupne skrášili všetky lokality obce a aby našli motiváciu podnikatelia pre vytváranie pracovných príležitostí a tým perspektívu života v našej obci aj pre mladých.

Milí spoluobčania, chcem sa vám poďakovať za všetky pripomienky, náznaky a aj kritiku, ktorá pomáha v našej práci. Pevne verím, že nový rok bude rovnako úspešný a v niektorých oblastiach ešte lepší.

Využívam túto príležitosť a ďakujem všetkým zamestnancom obce za ich odvedenú prácu. Podnikateľom v našej obci želim obnovenie ekonomickej prosperity, pretože ich činnosť má pre obec mimoriadny význam. Ďakujem všetkým záujmovým združeniam a obetavým jednotlivcom, ktorí v roku 2013 pomohli obci a prispeli akýmkoľvek spôsobom k jej rozvoju i oživeniu duchovného, spoločenského, kultúrneho i športového života.

Podakovanie patrí všetkým obyvateľom, ktorí neboli ľahostajní k svojmu okoliu ni v rodinnom či bytovom dome a ktorí podporovali aktivity obce na všetkých úrovniach spoločenského, kultúrneho či športového diania. Moje poďakovanie patrí aj poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí svoj mandát od občanov využívali v prospech obce a svojou aktivitou pomáhali riešiť problémy našej samosprávy.

Ďakujem všetkým, s ktorými udržuje obec Klenovec tradične dobré vzťahy. Je to Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Bratská jednota baptistov, folklórne súbory Vepor, Zornička a Mladost', občianske združenie RODON, Základná škola Vladimíra Mináča, špeciálna základná škola, Materská škola Karola Pajera, zdravotníckí pracovníci, malí a strední podnikatelia a živnostníci.

Zlata Kaštanová

Zasadnutie obecného zastupiteľstva

Dňa 12. decembra sa konalo riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva v Klenovci. OZ otvorila a viedla starostka Zlata Kaštanová. Poslancov oboznámila s programom zasadnutia a požiadala o jeho doplnenie; keďže žiadne doplňujúce pripomienky neboli, dala hlasovať za schválenie programu, ktorý poslanci jednohlasne schválili. Pani starostka nás informovala o plnení úloh, vyplývajúcich z uznesenia min. zasadnutia OZ. Úlohy

boli splnené. Ďalej informovala o výsledkoch kontrol, ktoré boli vykonané v poslednom štvrtroku na Obecnom úrade v Klenovci. Hĺbkovú kontrolu hospodárenia a účtovníctva v obci za rok 2012 vykonal Najvyšší kontrolný úrad SR, ktorý zistil niekoľko nedostatkov, tie však boli po upozornení odstránené. Vážnejšie nedostatky neboli zistené. Obvodný úrad, odbor životného prostredia, vykonal dve kontroly, ďalšia kontrola bola vykona-

Milí naši čitatelia,

*Vianočný čas sú krásne chvíle,
čas znovu zažiť niečo milé,
rodinu objasť,
stretnúť priateľov,
spojenie duší cítiť aj bez slov.
Krásne Vianoce a šťastný Nový rok,
v ktorom Vám želáme zdravie, šťastie a lásku.*

Členovia redakčnej rady Klenovských hovin

Kde sme boli a kam sa uberáme...

Vážení spoluobčania, v predchádzajúcom čísle Klenovských novín som sa s vami podelila o zaujímavé informácie z našej kroniky a teraz by som chcela pokračovať, aby sme si vedeli porovnať minulosť - kde sme boli, so súčasnosťou - kam sa uberáme.

V roku 1958 naša obec nadväzovala družbu s českým ľudom z Vodnian (Juhočeský kraj). V tomto roku sa v obci objavil prvý televízor, vlastnil ho Miroslav Búr (v obci bol však zlý signál). V roku 1960 skupinka nadšencov z Klenovca, Kokavy nad Rimavicou a Utekáča vykopala základy pre retranslačnú stanicu na Laze (Legartovo, 850 m.n.m.), ktorá mala preberať obraz pre uvedené obce zo stredoslovenského vysielateľa Banská Bystrica. Tak začali pribúdať ďalšie televízory, v obci už bol dobrý signál. Aj v roku 1961 pokračovali práce v prospech obyvateľov a celkového vzhľadu obce. V rámci akcie „Z“ bola realizovaná kanalizácia hlavnej ulice. Vykonala sa oprava budovy obecné-

ho úradu, a od základov sa postavila obytná budova na mieste starého cirkevného učiteľského bytu. Pokračovala aj intenzívna individuálna výstavba rodinných domov. Meraďom uvedomelosti bola brigádnická výpomoc občanov jednotnému roľníckemu družstvu. Čistili sa družstevné pastvy (zúčastnilo sa 280 žiakov ZDŠ, niekoľko družstevníkov a občanov). Potom to bolo trhanie ľanu (zúčastnilo sa 30-40 žien z domu a dôchodcov a 100 žiakov ZDŠ). Aj družstvo od svojho založenia realizovalo rozsiahlu investičnú výstavbu a to: 3 kraviny, ošipárení, senník, vodovod, ovčín, mostovú váhu, sýpku, močovkovú závlahu. Bol to pekný kus práce za tak krátky čas. Priemysel v obci bol stále zastúpený jediným závodom Zornica. Zmenila sa však výroba, zo spodného prádla sa prešlo na šitie dámskych a detských šatových a trakových záster. Výroba bola sústredená v novej výrobní hale postavené v rámci akcie „Z“ pri starej garbiarni. Pracovalo tu už cca 180 žien. Denná kapacita bola 5 200 výrobkov, priemerný mesačný zárobok bol 981 Kčs. O zásobovanie obyvateľov spotrebným tovarom sa starali predajne Jednoty, ktorých sieť sa neustále rozširovala. V prevádzke boli dve samoobsluhy potravín, predajňa zeleniny a ovocia, sklo-porcelán, mäsa, obuv, odevy (konfekcia), Vesna (textil), Technokov, Chemodroga - spolu 12 predajní. Pod správu Jednoty patrili závody verejného

(Pokračovanie na 5. strane)

(Pokračovanie na 3. strane)

Príhovory na podujatí Pokoj ľudom dobrej vôle predniesli (zľava) Ján Kováčik, Zlata Kaštanová a Dušan German.

Pokoj ľudom dobrej vôle

V druhú adventnú nedeľu 8.12. sa uskutočnilo tradičné predvianočné podujatie Pokoj ľudom dobrej vôle. Organizátori podujatia (miestne kultúrne stredisko, OZ RODON a Miestny odbor Matice slovenskej) v spolupráci s účinkujúcimi tento podvečer chceli darovať pokoj a lásku do sŕdc prostredníctvom vianočných piesní, kolied a vinšov.

Po úvodnej piesni Tichá noc a básni Martina Rázusa Adventná moderátorka Marianna Rešutíková uviedla slávnostný večer a odovzdala slovo starostke obce Zlate Kaštanovej, seniorovi Rimavského seniorátu ECAV a farárovi ECAV Dušanovi Germanovi, ako aj zástupcovi BJB Jánovi Kováčikovi. Po príhovoroch zaspieval spevokol ECAV pod vedením Anny Germanovej a spevokol BJB pod vedením Pavla Ostricu. Predvianočný program pokračoval zvykmi zimného slnovratu. Spolu s folklórnym súborom Vepor zaviedol prítomných na klenovské priadky. Detská folklórna skupina Mladosť sa predstavila s čarovaním na Ondreja. V programe nechýbali malí vinšovníci z DFS Zornička a Mladosť s koledami a vinšami, tiež ženská a mužská spevácka skupina FS Vepor. Advent-

ný večer sa ukončil spoločnou piesňou Nad Betlehemom.

Poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí vytvorili krásnu atmosféru a to MŠ K. Pajera, špeciálnej základnej školy, ZŠ V. Mináča, Mariánovi Mináčovi a pani Kováčikovej, občianskym združeniam Agáta a RODON za vianočný punč, za jedinečné medovníčky pani Murinčekovej z Kocíhy, za med, medovinu a sviečky zo všetkého vosku z Banskej Bystrice a Polichna, za vianočné gule z Rovného, za výstavu ručných prác našim seniorkám pani Medvedovej, Múkovej, Husmanovej, ktorá sa uskutočnila v rámci projektu Spevajú kuchyňa starej mamy, podporeného z Fondu GSK.

Vďaka patrí aj za pečivo Stanislave Zvarovej, Ľubke Husmanovej, Viere Dovalovej a Jalovičiarovej, Milade Kochanovej, Elenke Mináčovej, Marcele Jakabšicovej a Márii Kochanovej. Za ozvučenie ďakujeme Ľubomírovi Vargovi z Hnúšte, Pavlovi Vančíkovi za osvetlenie a Imrichovi Garlatymu za spracovanie DVD záznamu. Autorsky večer pripravila Stanislava Zvarová, organizačne zabezpečil Jaroslav Zvara.

-jz-

Príhovor starostky obce Klenovec

Neúprosne, no spravodlivo plynúci čas nás znova posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka. Opäť sú tu VIANOCE, čas radosti, veselosti, vzájomného porozumenia. Dovoľte mi, aby som vám v tento krásny, adventný čas povedala pár slov.

Obdobie rozsvieteného vianočného stromčeka, vianočných posedení a vianočných kolied, písania želaní Ježiškovi, vône ihličia a vanilky, tento čarovný čas milujú nielen naši najmenší, ale aj my, dospelí. Vychnutávame si príjemnú atmosféru v kruhu najbližších, spomíname na roky minulé, porovnávame, ako sa oslavovali sviatky kedysi a ako dnes. Keď sa zamyslím, tak v dnešnej mo-

dernej dobe aj tie Vianoce akoby trvali len malý okamih. Veľa, preveľa príprav, aby bolo všetko dokonalé a ani sa nestačíme obzrieť a atmosféra vianočných sviatkov je zrazu preč. Viem, že mnohé miesta pri štedrovčernom stole, kde ešte pred nedávnom sedával otec, matka, manželský partner, či iný blízky príbuzný ostanú prázdne, ale v myšliach najbližších budú mať aj počas týchto sviatkov svoje miesto.

Vianoce sú každý rok očarujúce a vzbudzujú v nás pocit spolupatričnosti, kedy v kruhu svojich blízkych prežívame neopakovateľné čaro. Ale sú aj príležitosťou uvedomiť si, že sa navzájom potrebujeme, že ľudské dobro je dôležitou hodnotou

Zlaty Kaštanovej

života, že nám záleží na priateľoch, na blízkych a že úcta k tradíciám nadobúda zväčšený rozmer, lebo v adventnom čase ožívujeme v každej rodine tradície našich predkov. Vzájomné stretnutia, predvianočné posedenia, zdobenie vianočného stromčeka, príprava darčiekov, pečenie vianočného pečiva, radosť v detských očiach – to všetko sú Vianoce. Medzi nami sú však aj takí ľudia, ktorí netužia po darčekom, ale majú skromné želanie – nechcú zostať sami. Nemali by sme preto v tieto sviatočné dni zabúdať na starých rodičov, opustené deti, chorých príbuzných a priateľov.

Vianoce sú symbolom lásky a prianí. Aj ja vám, milí spoluobčania, teda

prajem veľa síl a šťastia v každodennom živote, pevné zdravie a pohodu. Nech vám dlho radosť vaše deti a nech sa dlho môžete tešiť z prítomnosti vašich najbližších. Prajem vám, aby sme sa v novom roku zamerali na hodnoty, ktoré majú v našich životoch skutočnú cenu. Prajem vám, aby sa pokoj v duši získaný prežitím vianočných sviatkov preniesol na celý rok, aby sme všetci hľadali cesty, ktoré nás spájajú a zabudli na cesty, ktoré nás rozdeľujú.

Vianoce nám však dávajú aj príležitosť pýtať sa sami seba, čo sme v našom živote ubohli pre iných, aby boli šťastní? Niekedy k tomu stačí celkom málo – dobré a láskavé slovo. A tým naplníme vianočné pranie: Pokoj ľudom dobrej vôle...

Príhovor seniora Rimavského seniorátu ECAV Dušana Germana

V rýchlych behu dní nášho uponáhľaného sveta opäť je tu advent, doba predvianočná. Je to čas výnimočný. Čím je výnimočný?

Mnohí spájajú Vianoce s romantikou skutočnej alebo dobre predstieranej rodinnej pohody. Pre iných sú zavŕšením zhonu predchádzajúcich dní. Ďalší Vianoce spájajú s darčekom. To všetko môže byť, ale nie je to – to podstatné, čo má byť v centre našej pozornosti. A o

čo teda ide? Krásne to vystihol cirkevný otec Augustín, ktorý povedal: Preber sa, človeče! Boh sa kvôli tebe stal človekom. Opakujem: Kvôli nám sa stal Boh človekom! Toto je jadro Vianoc. Advent nám pripomína, že Pán Ježiš sa ešte raz vráti na našu zem v moci a sláve! Prosím, keby sme na túto skutočnosť nikdy nezabudli!

Sme teda v predvianočnom období. Je tu čas, kedy sa snažíme spomínať na

krásne vianočné chvíle, na tú jedinečnú atmosféru, na tie prejavy lásky, ktoré sú akési silnejšie v tomto období. A tu opäť prosba: Nech úsmev, dobré slovo, ochota, trpezlivosť, odpúšťanie nie sú iba ozdobami vianočného času, ale snažme sa ich praktizovať v každodennom živote aj v ďalších mesiacoch. Toto je mojou veľkou túžbou. Človek nepotrebuje k tomu bežnému životu nejaké najnovšie výtvarné vedy, ale potrebuje lásku,

potrebuje pochopenie, vŕdnosť, cit. Spomaľme teda svoj krok a snažme sa, aby z našich životov nikdy nevymizla sila priateľstva, obetavosti, vzájomnej úcty. Toto všetko dokážeme, keď sa Ježiš zrodí v mojom, tvojom srdci. Je to veľmi podstatná správa a ja si veľmi prajem, aby z nás čo najviac ľudí prežilo takéto Vianoce.

Prajem Vám krásne sviatky a požehnaný rok 2014; a na záver ďakujem všetkým, ktorí sa pričínili o to, že máme vynovený Klenovec!

Príhovor zástupcu Bratskej jednoty baptistov Jána Kováčika

Prajem vám príjemné Vianočné sviatky, radosť, pokoj, lásku v rodinách, ale aj tam, kdekoľvek ste. Takéto pranie je založené na istote, že Boh je láska. Aká je Božia láska? Boh nás miluje celkom odlišne od nášho ľudského chápania a milovania. Boh miluje ľudí - na rozdiel od nás ľudí - nie kvôli tomu, čo je v nás, ale kvôli tomu, čo je v ňom samotnom. Pripomíname si v tomto čase, že Ježiš Kristus, Boží Syn, sa narodil, aby zachránil ľudstvo z hriechov a priniesol pokoj. Boh nám dopraje! Ponúka dary, ako sú pokoj, láska a radosť - aj napriek tomu, že sme neboli vždy dost' dobrí a stále

poslušní, ako to aj my dospelí pripomíname deťom pri stromčeku. Boh nám môže odpustiť, pretože trest za naše hriechy podstúpil Ježiš. V Biblii je aj takáto veta: Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho jediného Syna, aby nikto, kto v Neho verí, nezahynul, ale mal večný život.

Môže sa stať, že Vianoce budú pre mňa, pre nás, sklamaním napriek všetkému úsiliu, pripravám. Ako je to možné, keď to všetko, čo som citoval z Biblie, je pravda? Nie je to automaticky? Nie je to automaticky! Vianočnú pohodu nezaručuje len plný stôl ani kompletná rodina, ba ani tra-

dičné koledy alebo iné kresťanské piesne. Bez osobnej viery v Krista je ťažko hovoriť o Vianociach a vôbec nás nemusí trápiť ani presný dátum narodenia Krista. Pýtam sa spolu s vami: Veríme v takéhoto Ježiša? Poznáme takéhoto Ježiša? Ak áno, potom už nie je podmienkou šťastných Vianoc plný stôl ani kompletná rodina okolo stromčeka, ani zdravie... Poznať Ježiša znamená život, zmysel života. Aký je vlastne Ježiš? Hľadajme odpoveď v Biblii, v rozhovore s ním na modlitbách.

Bude to jedno prekvapenie za druhým. Nie je v jasličkách, nie je už die-

ťaťko, nie je na kríži, nie je ani v hrobe. Nie je iba v chrámoch, modlitebniach, kultúrnych domoch, v činžiakoch, v nemocniciach, v domoch dôchodcov, v úradoch či fabrikách, na poli alebo v lese. Nie je len vo veriacich ľuďoch, ale vo všetkých a vo všetkom. Veď nič nemôže byť bez Neho, keď v ňom je život. Takže sa iste zhodneme. Ježiš Kristus? Áno! Záleží na ňom, veď každý niečomu verí. Ale najprv sa musím venovať týmto povinnostiam, týmto ľuďom... Pokiaľ počas adventu, sviatkov, všedných dní odsuniem Ježiša a to, o čo mu ide, na vedľajšiu koľaj mojich záujmov, tak som nepoznal, kto je Ježiš. **Prajem vám všetkým požehnané Vianoce.**

Tvorivé dielne v „špecke“

Že žiaci v „špeckách“ nič nevedia a nič nerobia! ? A že sú to len hlúpe školy? Tu je dôkaz, že to nie je pravda...

V dňoch 20. a 27. novembra sa žiaci našej školy zúčastnili tvorivých dielní v miestnom kultúrnom dome, ktoré zorganizovalo GMOS z Rimavskej Soboty a OZ RODON Klenovec.

Máte radi animované rozprávky? A viete ako vznikajú? Zdá sa vám to náročné a zložité pre našich žiakov? Na jeden deň sme sa stali animátormi aj režisérmi, jednoducho tvorcami animovaného filmu. Boli sme účastníkmi audiovizuálnych dielní, ktoré sa uskutočnili v rámci Dňa filmu a divadla 2013 v Klenovci. Rozprávky, ktoré sme vymysleli, nakreslili, nasnímali, ozvučili... a nakoniec premietli večer 22. novembra v kultúrnom dome. Vytvorili sme dva úžasné filmy Agátina vesmírna láska a Liga majstrov. Všetkým šikovným žiakom boli odovzdané pamätné listy.

O týždeň 27. 11. boli naši žiaci opäť v kultúrnom dome. Hlavným zameraním remeselných tvorivých dielní bolo priblížiť deťom niečo z tradícií a kultúry našich predkov prostredníctvom tradičných remesiel. Deti pod vedením lektorov Ľubice Žilkovej, Martina Felbabu, Jána Belányiho a Jaroslava Zvaru vyrábali pedigové košíky, náramky, lano a tkaný koberček. Čas, ktorý strávili pri tvorivej práci,

im priniesol radosť, vzbudil záujem a tiež pomohol rozvoju ich manuálnych zručností, čo sú dôležité prvky predprofesijnej prípravy žiakov. A že to bolo naozaj zaujímavé a žiaci sa prejavili ako zruční a šikovní, svedčí množstvo úžasných záberov, ktoré vznikli počas týchto dní.

Nedá mi ešte nespomenúť, že naši žiaci sú nielen zruční. Máme za sebou prvý rok v programe Zelená škola, ktorý bol pre nás niečím novým, zaujímavým a napokon tiež úspešným, o čom svedčí aj ocenenie na celoslovenskej certifikácii Zelených škôl v Košiciach. Dňa 10. októbra sme si boli v Košiciach prevziať diplom „Na ceste k Zelenej škole“. Toto ocenenie je už iba malý krôčik od získania certifikátu a vlajky Zelené školy. Z diplomu sa nesmierne tešíme. Sme na seba hrdí, že sme to spolu dokázali a zároveň, že sa naša škola stáva „zelenšou“, ohľadupľnejšou k životnému prostrediu. Poďakovanie patrí najmä všetkým pedagogickým zamestnancom školy, ktorí vykonávajú svoju prácu zodpovedne a s láskou a pre ktorých je ich práca nielen povoláním, ale predovšetkým poslaním.

Za oknom vložka padá a zvonček cinká, zapáľte sviečku zľahka, zľahulinka, v tú chvíľu láska a šťastie blikoce a my Vám prajeme krásne Vianoce a šťastný Nový rok.

ŠZŠ Klenovec

Žiaci ŠZŠ počas tvorivých dielní vyrábali aj pedigové košíky.

Kde sme boli a kam sa uberáme...

(Dokončenie z 1. strany)

stravovania – hostinec s vývarovňou jedál, kaviareň, bufet. Na Ráztočnom bola predajňa potravín a hostinec. V obci bol novinový stánok, holičstvo a kaderníctvo (pod správou Komunálnych služieb mesta Hnúšťa). Pri MNV boli prevádzkarne, ktoré poskytovali služby obyvateľom – práce stolárske, murárske, maliarske, pílenie dreva a iné. Zber odpadových surovín (železný šrot, papier, textil) každoročne organizovala ZŠS prostredníctvom svojich žiakov. V obci bola zriadená materská škola (v školskom roku 1961-1962 mala 60 detí). Dôchodcom poskytovala obed vývarovňa Jednoty za poplatok podľa výšky dôchodku (0,50 – 2,50 Kčs. Rozdiel plnej hodnoty doplácal MNV). Túto výhodu využívalo okolo 50 dôchodcov. Priemerný mesačný dôchodok bol 387 Kčs.

Zásľuhu na rozvoji kultúry malo kino Sloboda (premietalo sa v utorok, štvrtok, sobotu, nedeľu -2x) a ľudová knižnica. V roku 1961 sa uskutočnila elektrifikácia na Lazoch. V roku 1962 sa začala výstavba cesty do Pavlíny, dokončená bola v roku 1963. Stará cirkevná škola, v ktorej v rokoch 1885-1887 pôsobil slovenský národovec Karol Salva, bola v roku 1959 zbúraná a na jej mieste vyrástol obchodný dom Jednoty, ktorý značne skrátil stred obce. V akcii „Z“ sa začalo s reguláciou Rimavy. Rok 1963 zostane pre naše poľnohospodárstvo rovnako významný ako rok 1957 (rok založenia družstva). 22. februára 1963 totiž na výročnej členskej schôdzi všetkých troch družstiev bolo vykonané zlučenie a bola zvolená jedna správa. **V druhej časti článku boli zachytené roky 1958 – 1963. (Dokončenie**

Autori ocenených filmov zo Základnej školy V. Mináča Klenovec, ktorí postúpili do krajského kola CINEAMA 2013.

Deň filmu a divadla v Klenovci

V piatok 22. novembra sa uskutočnil Deň filmu a divadla, ktoré už po druhýkrát organizovala obec Klenovec, OZ RODON, Gemersko-malohontské osvetové stredisko (GMOS) v Rimavskej Soboty a Miestny odbor Matice slovenskej. Podujatie bolo spojené so spomienkou na herečku, zaslúžilú umelkyňu Máriu Bancíkovú pri príležitosti 100. výročia jej narodenia.

GMOS spolu s miestnym kultúrnym strediskom už pred týmto podujatím pripravili filmové tvorivé dielne pre žiakov ZŠ V. Mináča, špeciálnej základnej školy, ZŠ na Ul. O. Klokoča a SOŠ Hnúšťa s lektormi Jaroslavou Jelchovou z GMOS a Otom Nagym z Gradient Digital Studio. Deti v priebehu dvoch dní vytvorili štyri krátke animované filmy, ktoré odprezentovali divákovi v kultúrnom dome a tak nadviazali na filmárov z roku 1921, ktorí boli priekopníkmi kinematografie nielen v Klenovci, ale na celom Slovensku. Premietli sa aj ďalšie filmy detských autorov z Klenovca a z regiónu. Po premietaní boli všetkým účastníkom tvorivých dielní odovzdané pamätné listy. Autori ocenených filmov z Klenovca, ktorí postúpili do krajského kola CINEAMA 2013 si prevzali ceny a diplomy.

Bol tiež premietnutý krátky dokumentárny film o folkloristovi Milanovi Katreniakovi z Tisovca. Premietania

sa zúčastnili aj autori filmu Oto Nagy, Kristián Borzy a Viktor Belan. Organizátori uviedli aj ďalší film autora z nášho regiónu – film Norik muránsky

od Petra Pobočeka z Revúcej, ktorý získal na celoslovenskej prehliadke CINEAMA 2013 hlavnú cenu a dostal sa aj do výberu filmov na svetový festival UNICA 2013.

Súčasťou Dňa filmu a divadla bola spomienka na herečku, zaslúžilú umelkyňu Máriu Bancíkovú pri príležitosti 100. výročia jej narodenia. Priebeh jej života priblížila riaditeľka GMOS Darina Kišáková. Deň filmu a divadla bol ukončený divadelným predstavením, komédiou Pohreb, v podaní ochotníckeho divadelného súboru DAXNER z Tisovca v réžii Mariana Lacka.

- jz -

Remeslo má zlaté dno

V stredu 4. decembra sa v kultúrnom dome uskutočnili tvorivé remeselné dielne výroby vianočných ozdôb rôznou technikou v rámci projektu OZ RODON Klenovec – Remeslo má zlaté dno, podporeného Ministerstvom kultúry SR. Účastníci dielní mali možnosť naučiť sa nové techniky vianočnej výzdoby od lektoriek Janky Brndiarovej a Silvie Chudícovej.

v budúcom čísle).

Zdroj: Obecná kronika, zapísal kronikár Ondrej Hruška.

Obyvatelia Klenovca nemôžu mať iný cieľ, ako nastoliť pôvodný rozvoj, leš a čaro obce – bývalý rušný, bohatý hospodársky život, čistotu, pŕvab a bezpečnosť obce. Toto je výzva pre nás všetkých – obyvateľov, samosprávu obce, ale aj vládu a parlament. Ak budeme chcieť, celkový vzhľad a život v našej obci sa ešte viac môže zmeniť k lepšiemu. Tak ako nie sú na svete dvaja rovnakí ľudia, nie sú ani dve rovnaké obce. Rozdiely sú v názve, v lokalite, prírodných podmienkach, v histórii, v hospodárstve, ale aj v zanietenosti ľudí žijúcich v danej obci a v osobnostiach, ktoré v každej obci pôsobia (pôsobia) a čím sa podpísali na jej rozvoji. **Zlata Kaštanová, starostka obce**

Zomrel Samuel Koniar

Narodil sa 24. novembra 1923 v Klenovci. Pochádzal zo známej remeselníckej rodiny. Mal piatich súrodencov. Z nich traja – Michal, Pavel a Miloslav, sa v štyridsiatych rokoch minulého storočia odsťahovali do Bratislavy. Len sestra Mária, vydatá Darovná, a brat Ján ostali v rodnej obci. Samo sa vyučil za krajčír u majstra J. Textorisa v Klenovci. Po vojne aj on nasledoval svojich bratov a odišiel do Bratislavy. Mal umelecké ambície. Chcel sa stať operným spevákom. Po vojne sa zdokonalil vo svojom remesle. Pracoval ako krajčír v luxusnom salóne majstra Skubinčana v Bratislave. Urobil si maturitu na gymnáziu a absolvoval Podnikový inštitút. Mal organizačné schopnosti, ktoré využil v praxi. Stal sa jedným zo zakladateľov výrobného družstevníctva na Slovensku. Dlhé roky pracoval ako vedúci funkcionár v družstve krajčírův Vzorodev v Bratislave, v ktorom zaviedol nové formy výroby, prevádzky a reklamy (napr. módné prehliadky). Venoval sa aj osvetovej

práci. V podniku Vzorodev založil spevokol, s ktorým účinkoval aj na ústredných oslavách v Bratislave. Získal mnohé ocenenia a vyznamenania za účasť v Slovenskom národnom povstaní, v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov a v práci. Svoju úspešnú pracovnú činnosť zakončil vo výrobnom družstve invalidov Úsvit ako vedúci pracovník. V auguste t. r. navštívil poslednýkrát Klenovec. Oslávil svoju deväťdesiatku, stretol sa s príbuznými, priateľmi a rozlúčil sa s rodnou obcou. Zomrel 8. decembra 2013.

Július Molitoris

Zaujímavý je aj pohľad od cesty...

Obnovme si svoj dom

Čas plynie, plynie rýchlo, niekedy sa ani nestihneme poriadne rozbehnúť a už je tu koniec. December – koniec roka. Istotne nám nie je neznámy pojem „zub času“. Ten pôsobí, či sa nám to páči alebo nepáči. Zvyčajne deštruktívne. Na živých tvoroch i na neživých veciach, na hmote, na nehnuteľnostiach, na domoch... Pozorujeme to v našom príbytku, v našich uliciach, pri pohľade na nemálo klenovských domov. Je na nás, či potrebujeme, či chceme, či môžeme s tým niečo urobiť. To, čo je stále potrebné, vzácne, milé, to sa snažíme udržiavať, primerane opatrovať, zveľaďovať. Platí to pri dobrom gazdovi, starostlivom hospodárovi. A tak nás poteší pohľad na vynovenú fasádu, opravenú strechu, vysadenú zeleň...

Cirkevný zbor ECAV sa začína pripravovať na jubileum. Na budúci rok si pripomenie 400 rokov od svojho vzniku. V roku 1614 sa odčlenil od Hnúšte. Neodmysliteľnou súčasťou zboru je sakrálna

stavba – kostol. Terajší (druhý) bol postavený v roku 1787, niekoľkokrát bol opravovaný. Zub času však stále pôsobí a prejavil sa aj na streche. Dlhé roky sme boli zvyknutí na pohľad – z eternitu je vytvorená aj ozdoba po celej šírke strechy. Teraz však už táto krytina nevyhovuje, na niektorých miestach bola poškodená do takej miery, že bola znehodnotená aj samotná drevená konštrukcia strechy. Je potrebná oprava, aby sa predišlo väčším škodám. Stavba je veľká a vzácna, strecha má viac častí a nemalú plochu. Opravovať je vhodnejšie postupne, po častiach.

V tomto roku mal CZ vypracovaný projekt na opravu zadnej časti oblúka z hornej strany, od starej fary. Projekt bol prihlásený do programu, ktorý vyhlásilo Ministerstvo kultúry SR s názvom Obnovme si svoj dom. Spomedzi desiatok predložených projektov patrí k nevelkému počtu tých „šťastných“, ktorým bola udelená dotácia v nemalej výške. Tak sa k vlastným financiam pridružili ďalšie a oprava mohla byť realizovaná. Trvanlivý medený plech nahrádza doterajší eternit. Tento materiál je aj na samotnej kopule kostolovej veže. Pravdaže, teraz už v inom „farbení“; medenka má zelenkavú farbu.

Keďže je kostol vedený ako národná kultúrna pamiatka, je potrebné postupovať podľa usmernení Pamiatkového úradu SR. Podobne je to aj pri ďalšom projekte plánovanom na rok 2014, ktorý zahŕňa výmenu okien. Bude radi, keď sa pri opravách bude môcť využiť opäť pomoc z Ministerstva kultúry SR. Aj táto stavba je charakteristická pre Klenovec a rozhodne patrí k jeho pozitívam.

Anna Germanová

Stí p č e k

Milé Klenovské noviny.../V.

Asi by som ťažko teraz definovala svoje „predvianočné pocity“, ale skúsme to spoločne.

Stromy odložili svoj „make-up“, teda farby lístia, čo doslovne kopirovali farby ich plodov. Ale to som už asi spomínala. Možno si nikto z nás celkom neuvedomí, aká očarujúca je vôňa pôdy, ktorou kráčať, ale aj o tom som už písala. Vôňa tlejúceho lístia v lese, ktorým kráčam! Ale asi celkom o tom písať nechcem, pretože to by bolo príliš romantické a nereálne. Chceme celkom o inom.

Chcem o tom, čo pre koho z nás znamenajú Vianoce. Takže - Vianoce! Skúsil sa niekto z vás zamyslieť nad tým, akú silu v sebe by mal, aby uveril, že sa ide udiť zázrak, ktorý poznačí celú zemeľu na tisícročia? Vierou? Poďme tak trochu spolu cestou prípravy na Štedrý večer.

Už dlho sa trápime, či darček pre tých, ktorým chceme urobiť radosť, bude dosť atraktívny. Potom nás trápí, či bude mať tú správnu hodnotu - veď možno nám niekto daruje niečo drahšie...

Potom nás trápí, či toho bolo dosť alebo či to bolo v správnych farbách, dobrý výber, ... ide to stále akoby v divokom cvale stresu. Až tam sa dostali Vianočné sviatky. Asi aj preto som spomínala dvor, kde vyrástla jednoduchosť a láska. A je to naozaj jednoduché a láskavé. Len si to skúsme darovať.

Ešte stále sú medzi nami tí, čo sa nebáli zapáliť tie praobyčajné sviečky na stromčekoch. A boli to stromčeky, ktoré nám dala hora! Netrápte sa, aj ja zapalujem sviečky na stromčeku ťuknutím vo vypínači, ale práve to je ten môj najväčší „nedar“.

Stráca sa vôňa ihličia, sviečok a vzrušenia z toho, že ten Štedrý večer sa začína možno tabletom, mobilom alebo iným počítačom pod stromčekom... nevieme, čo už k tým sviečkam pridať, ale to podstatné, to nehmataťelné a abstraktné, to sme tam zabudli asi dať. A je to také jednoduché. Je to „len“ či „až“ LÁSKA.

Vianoce si naozaj môžeme pripomenúť každým narodením dieťaťa, a ak je zdravé, veselé a ukričané, tak sú to ďalšie dary, čo s ním dostávajú.

Vianoce sú nádej, že naše hodnoty máme komu odovzdať.

Ale Vianoce sú aj darom novorodenca, čo nás môže niekedy zachrániť. A to je dar Vianoc. Pretože ten Novorodenec - a tomu verím z celej sily - nás naozaj zachráni.

Vianoce nie sú ani mobil, ani tablet, ani nič ostatné, čo v obchode stojí veľa peňazí.

Vianoce musia ostať LÁSKOU.

Zuzana Švecová

Zadná časť kostolovej strechy - oblúk nad oltárom.

Klenový most nad Rimavou

Nachádza sa vedľa cesty z Klenovca do Hnúšte, kilometer za Mašou. Je nenápadný, ukrytý za stromami a kríkmi. Tu stojí, stojí veľa rokov bez údržby. Odoláva času cez všetky ročné obdobia, pri letnom toku rieky, ale aj počas povodní. Služi poľnohospodárom, pre peších, vozy s poťahmi a traktory s vlečkou. Jeho rozmery nie sú nijako svetové, ale stavba vyniká tým, že je klenbová.

Klenba v minulosti predstavovala vyspelú techniku, ktorá v stavebníctve umožňovala budovať mosty, brány a rozsiahle paláce či kostoly. Stavba vynikala tzv. samosvornosťou, ktorej zaťaženie – tiaž nad oblúkom – sa prenášala na podpory, ktorých základy sú v našom prípade vo vode Rimavy na ľavom i pravom brehu. Oblúk bol vyplnený tesaným lomovým kameňom alebo dobre pálenými tehliami. Betón a jeho armovanie oceľou sa nepoužíval. V ranej dobe, v začiatkoch klenbových stavieb ani neexistoval.

Klenba vznikla v Mezopotámii, medzi riekami Eufrat a Tigris, dva až tritisíc rokov pred narodením Krista. Poznali ju Etruskovia v 9. stor. pred našim letopočtom, ktorí osídliť Apeninský polostrov od Ríma až pod riekou Pád. Klenbu si osvojili Rimania pri stavbe vodovodov, slávnostných brán, mostov, bazilik, kúpeľov, šľachtických domov a pri budovaní Kolosea.

Dá sa predpokladať, že talianski stavbári priniesli tento ušľachtilý stavebný prvok aj k nám. Na väzbu kameňov alebo tehál sa používala kvalitná malta. Rimania robili klenby aj z tesaných kameňov bez mal-

ty, z tzv. klenákov. Klenbový most nad Rimavou nazýval ľud aj tureckým mostom, hoci s Turkami nemal nič spoločné. K mostu sa viaže legenda, ktorú poznám z počutia od detstva:

Je to už dávno, veľmi dávno. Vtedy, keď v našich končinách chodil Jánošík. Raz v noci šiel „posilnený“ dobrou hriatou pálenkou na Mravcov vršok do Klenovca. Tma bola ako v rohu. Nedejne sa preto, že práve pri múranom moste, ako ho bežne volali, sa domotal rovno do Rimavy.

A tu zázrak! Pred ním sa objavila zlatá kačka. Začal ju naháňať. Čvachtal sa vo vode Rimavy. Prešiel nad most, až za most, keď zlatá kačka náhle zmizla. Jánošík hrozne zahrešil, ale kačka nikde. Nahneval ho to. Bol mokrý a na Mravcov vršok bolo ešte ďaleko. Od toho času kačka tam stále chodí. O polnoci. Kto ju chce chytiť, musí prísť bez lampáša a ako dobrého sprievodcu si môže zobrať aj „dobruo hriatuo“.

Koloman Zúrik

Klenbový most a pod ním zlatá kačka. Škoda, že ju na čiernobielej fotografii nevidíte... Foto: autor

Zasadnutie obecného zastupiteľstva

(Dokončenie z 1. strany)

plnili a plnia zodpovedne, o čom svedčia aj veľmi dobré výsledky kontrol. Aj touto cestou chceme vyjadriť poďakovanie zamestnancom a vedeniu obce, za vykonanú prácu v prospech nás občanov. So správou o zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu a úlohách, ktoré našu ZŠ čakajú, informoval riaditeľ školy F. Koldrás.

Správu o činnosti MŠ podala riaditeľka Oľga Kaľavská. V bode rôznom poslanci schvaľovali a vyjadrovali sa k žiadostiam občanov a organizácií, ktoré budú podrobne zverejnené na infokanáli. Hlavným bodom rokovania bolo schválenie rozpočtu obce na rok 2014. O návrhu rozpočtu nás informovala predsedníčka finančnej komisie Štefánia Dovalová. Na jednotlivé otázky poslancov k rozpočtu sa vyjadrovala predsedníčka komisie a tiež ekonómka obce Viktória Majerová. K rozpočtu obce sa vyjadril aj hlavný kontrolór obce, ktorý ho odporučil bez výhrad. Rozpočet obce na rok 2014 poslanci schválili bez výhrad. (Uvádza ho na poslednej strane novín.) Záverom rokovania zástupca starostky Ján Dovala zhodnotil prácu poslancov, poďakoval sa im za činnosť, ktorú vykonávali aj mimo poslanskeho mandátu a zaželal všetkým šťastný Nový rok; k želaniam sa pripojila aj starostka Zlata Kaštanová, ktorá ukončila zasadnutie OÚ.

E. Bartová

Radíme si v kuchyni

✿ ✿ Makové rezy so slivkami ✿ ✿ ✿

Cesto: 32 dkg hladkej múky, 1/2 balíčka kypracieho prášku do pečiva, štipka soli, 15 dkg práškového cukru, 12,5 dkg masla alebo rastlinného tuku, 1 žltok, 7 lyžíc mlieka, 1 slivkový kompót

Plnka: 18 dkg maku, 8 dkg práškového cukru, 1 vanilkový cukor, 1 lyžička mletej škoric.

Postup: Preosiatu múku zmiešame s kypriacim práškom a soľou. Pridáme cukor, pokračovaný zmäknutý tuk, žltok, mlieko - vymiesime hladké cesto a rozdelíme na 2 časti. Vyvaľkané cesto dáme na plech, na ktorý natrieme 1/2 plnky, pokvapkáme šťavou z kompótu a poukladáme slivky, potom natrieme 1/2 plnky a druhú časť cesta uložíme na mak, popicháme vidličkou, okraje popritláčame a pečieme v rúre vyhriatej asi 25 minút. Vychladnutý múčnik posypeme práškovým cukrom.

Máme za sebou už štvrté voľby do VÚC, ktoré by sa dali charakterizovať dvoma znakmi s jedným veľkým prekvapením. Prvým charakteristickým znakom týchto volieb bolo, že sa potvrdilo dominantné postavenie strany Smer na našej politickej scéne, keďže v 6 krajoch sa stali predsedami VÚC (županmi) kandidáti s podporou ich strany v rámci Slovenska, v krajských parlamentoch získali o 25 poslancov kriesel viac ako v minulých voľbách a v 7 krajoch získali prevahu.

Veľké prekvapenie sa konalo v našom kraji pri voľbách župana, keď kandidát Smeru po pomerne jasnom víťazstve v 1. kole prekvapujúco prehral v 2. kole s M. Kotlebom, čo vyvolalo veľkú odozvu na našej politickej scéne, ale aj medzi občanmi, dokonca aj v zahraničí. Táto voľba je však dôsledok dlhodobého neriešených problémov s neprispôsobivými (hlavne rómskymi) občanmi, keď o rôznych opatreniach sa len diskutuje, ale nič sa nevedie do života (napr. likvidovanie osád, internátne školy, adresné sociálne dávky, atď.), narastá drobná kriminalita, hlavne krádeže detí, ktoré sú netrestané, ale tiež neriešená zlá ekonomická situácia v našom kraji, ktorý je v počte nezamestnaných dlhodobo na chvoste rebríčka. Dokonca náš okres suverénne tieto tabuľky roky vedie. Nie div, že za tohto stavu rastie napätie v spoločnosti a ľudia sa prikláňajú na stranu tých, ktorí chcú túto pre mnohých beznádejnú situáciu riešiť radikálnym, hoci aj nereálnym spôsobom.

Druhým charakteristickým znakom týchto volieb bola katastrofálne nízka účasť voličov. V prvom kole

okolo 20%, v druhom kole dokonca v niektorých krajoch 12-15%. Je to vyjadrením celkovej apatie občanov k politickému dňaniu, ale tiež spochybňuje legitimitu a mandát niektorých poslancov krajských parlamentov, keď im na zvolenie za poslancu stačilo 2 000-3 000 hlasov, čo možno činí 2-3% voličov. Koho vlastne taký poslanec zastupuje? V mene koho vystupuje? Politici, ale aj rôzni politológovia hľadajú dôvody tejto nízkej účasti hlavne v počte

Čo ukázali voľby do VÚC?

krajoch, v malej informovanosti voličov o kompetenciách kraja, teda o ich dôležitosti a potrebe pre občanov. Ale kto je tomu na vine? Čo robia jednotliví poslanci v priebehu svojho 4-ročného volebného obdobia pre to, aby občania pocítili ich dôležitosť? Kto vie o ich práci počas minulého obdobia aj u poslancov z nášho regiónu. Hovorí sa, že kraje rozhodujú o nemocniciach, pohotovostiach, cestách 2. a 3. triedy, atď. Čo pre zlepšenie týchto záležitostí urobili naši poslanci? Veď napr. nemocnica v Hnúšti je už roky v agónii, tohto roku lekárska pohotovosť začala fungovať len ambulantne bez sanitky, rekonštrukcia cesty 2. triedy aj cez našu obec sa desiatky rokov odkladá a pod. Výhovorky, že kompetentní tieto problémy neriešia, neobstoja. Veď kto je tu kompetentný, keď nie poslanci ktorí zasadajú v parlamente, ktorý je vrcholný orgán krajského VÚC?! Počas celého volebného obdobia o práci poslancov sa nič nevie, nikomu neskladajú účty zo svojej práce, dokonca

ani pred voľbami nepredstúpili pred svojich voličov s odpočtom svojej práce. Trápne potom vyzerá dva dni pred voľbami nájsť v poštových schránkach zdraj papiera s výzvou voliť kandidátov s menami z nášho regiónu. Akoby samotný fakt, že niekto býva v našom regióne bolo predpokladom a kvalifikáciou na pána poslancu krajského parlamentu.

Nie div, že za takého stavu voliči rezignujú, radšej nejdú voliť pretože si povedia, že aj tak je to všetko jedno kto je zvolený, nič sa nezmení. A to je veľké nebezpečenstvo pre budúcnosť a živná pôda pre anarchiu a radikalizmus.

Na budúci rok nás čakajú znova voľby do Európskeho parlamentu, prezidentské a komunálne voľby. Vo voľbách do Európskeho parlamentu bude tiež pravdepodobne veľmi nízka účasť, nakoľko vyššia sa očakáva pri prezidentských voľbách a komunálnych voľbách do mestských a obecných zastupiteľstiev. Ale aj v týchto voľbách by nízka účasť voliča mala byť mementom aj pre našich poslancov obecného zastupiteľstva, pretože aj o ich činnosti počas volebného obdobia okrem zverejnenej účasti a hlasovaní na zasadnutiach OZ málokto ničie vie, nespupracujú s občanmi, často chodia okolo rôznych problémov, ktoré sú aj viditeľné a nikde neprezentujú svoju činnosť ako poslancu OZ. Práca poslancu by sa mala brať ako služba občanom, ktorá si vyžaduje veľa osobného času, ale s tým každý kto sa uchádza o kandidatúru za poslancu musí počítať. Pretože ako sa hovorí, kto sa dal na vojnu, musí bojovať.

Slavomír Hruška

Mária Bancíková

Takmer tri desaťročia bola poprednou hereckou predstaviteľkou náročných psychologických charakterov, ale aj hrdinkou v ľahších žánroch. Za svoju kariéru vytvorila vyše stodvadsať postáv na bratislavských javiskách Slovenského národného divadla a Novej scény. Na oboch scénach sa stala ženským pilierom súboru. No na jej meno si však už dnes spomenie málokto. Bohužiaľ, odišla skôr ako stihli jej umenie podrobnejšie zachytiť filmové kamery. V novembri sme si pripomenuli sté výročie narodenia herečky a príležitostnej prekladateľky Márie Bancíkovej (14.11.1913 – 7.1.1962).

Bancíková si výrazné miesto v dejinách slovenského dramatického umenia vydobyla svojou výraznou hereckou variabilitou. Nebola to totiž herečka jedného typu. Jej nadanie ju predurčovalo na veľké postavy v rozpätí od naiviek cez príznačné ľudové charaktery a dámy so zmyslom pre spoločenskú konverzáciu až po femie fatale naplnené tragizmom, vnútorným napätím až buričstvom. Jej herectvo bolo psychologicky analytické, ale problém jej nerobila ani komediálna nadsádzka či javisková štýlizácia. Herečkine kreácie neobohavovali falošné tóny, vždy boli prirodzené a nepreexponované. Vychované Borodáčovou realistickou školou, ale prispôbovajúcej aj modernejšiemu syntetickému umeniu Jána Jamnického.

Jej talent pre profesionálne divadlo objavil budovateľ slovenského profesionálneho divadla Janko Borodáč. Práve on videl rodáčku z Klenovca na ochotníckych súbehoch, kde excelovala ako Anička v Tajovského Novom živote. Na odporúčanie komisie v roku 1934 nastúpila na dramatický odbor Hudobnej a dramatickej akadémie pre Slovensko. O jej kariéru herečky bolo rozhodnuté. Talent ju predurčil na veľké postavy a už v roku 1936 dostala angažmán v Slovenskom národnom divadle. Jednou z jej prvých postáv bola náročná postava nevinné a nevedomej Salome z Hviezdoslavovej

tragédie Herodes a Herodias (1937). Ďalšie príležitosti na seba nenechali dlho čakať a Bancíková sa stala poprednou členkou súboru, ktorej režiséri zverovali kľúčové postavy. Zo začiatku hrávala predovšetkým v klasickom repertoári svojho „objaviteľa“ režiséra Borodáča. On ju naučil divadelnú a javiskovú abecedu. No jej hereckú flexibilitu si povšimli aj mladší režiséri. Tak v období tzv. slovenského štátu, kedy režijná tvorba modernistických režisérov Jána Jamnického a Ferdinanda Hoffmanna dosahovala umelecké vrcholy, bola Bancíková protagonistkou ich ťažiskových inscenácií. Pod Jamnického režijným vedením vytvorila napríklad rozmarnú Celiménu v Mizantropovi či očarenú a s erotickým nádychom kreovanú Titaniu v Sne noci svätajanskej. V Hoffmanových inscenáciách zaujala zas ako tragická Doňa Sol v Hernani či Lavínia v Americkéj Elektre. No obsadzovali ju aj iní. Naďalej bola prvou herečkou v realistickom repertoári Janka Borodáča – titulné ženské postavy v inscenáciách Marina Havranová, Mnoho kriku pre nič alebo Cyrano z Bergeracu. Jej hereckú disponovanosť naplno využil aj Ivan Lichard a začínajúci režisér Jozef Budský. Ten s ňou spolupracoval na inscenáciách pre dvoch hercov, ktoré sám režíroval aj vytvoril Bancíkovej hereckého partnera (Bez tretieho a Od úsvitu do večera). Lichard v nej

videl oporu svojho repertoáru a tak jej zveroval rôznorodú plejádu postáv. V jeho réžiách vytvorila napríklad žánrovo absolútne odlišné charaktery roztopašnej Mirandolíny v rovnomennej Goldonihovej hre a naopak postavu vyžadujúcu si vnútorný dramatismus a analytický prienik – Noru v hre Herrika Ibsena.

Po vojne spolu s kolegami Martinom Gregorom, Františkom Dibarborom, Ladislavom Chudíkom, a. i., odišla do novozaloženého divadla Nová scéna. Aj tu sa vďaka svojej hereckej tvárnosti dostala k tým najvýraznejším postavám. Napríklad v otváracjej premiére, v Shakespearovom Skrotení

zlej ženy, vytvorila titulnú hašterivú a zlomyseľnú Katarínu. Z ďalších figúr, ktoré mala možnosť kreať pod režijným vedením Drahoša Želenského či Magdy Husákovskej Lokvencovej menujeme len titulnú Vassu Železnovú, Reginu v Hellmanovej Malých líškach alebo Grušenu v Bratoch Karamazovoch. Na Novej scéne v plnej miere dokázala, že jej herectvu nie sú blízke len postavy z minulosti (Knieža Rastic) a z klasického repertoáru (Komedie bez groša, Milienka otrokyňa), ale že dokáže sugestívne tlmočiť aj polohy a myšlienky súčasných žien stredného veku (Návrat do života, Raz na Silvestra, Ľudia z našej ulice). V roku 1952 sa s kolegami vrátila na

javisko SND. Vďaka hereckej nezaškatenosti a stále živým hereckým možnostiam jej veľké príležitosti ponúkli aj režiséri mladšej generácie. Bola hlavnou predstaviteľkou v inscenáciách Budskeho, Rakovského, Zachara, Licharda aj Haspru. V ich réžiách mala možnosť vytvoriť pestrú škálu postáv v rôznorodom žánrovom aj poetikou protichodnom repertoári, kde kultivovane obsiahla fondy lyricnosti, konverzačnej ľahkosti, osudovej dramatickosti či ľudskej sloboty. Tak aj v poslednom období svojej tvorby vytvorila pestrú galériu ženských charakterov, ale aj osudov. Titulné Ľubov Jarovú a Kristínu, prefigúru Pani Fordovú v legendárnych Veselých paniach z Windsoru, potichu trpiacu Beatrix v Pohľade z mosta, manželom odvrhnutú Tamar v Herodesovi a Herodias, skúpu Zinaidu Savišnu v Ivanovovi či krehkú a bezbrannú Lavíniu v inscenácii Z druhej strany pralesa.

Mária Bancíková zomrela po ťažkej chorobe začiatkom roka 1962, nedožila sa ani päťdesiatky. Bohužiaľ, film jej umenie zachytil len okrajovo. Aspoň fragment jej hereckej škály možno vidieť v Predjari, Drevenej dedine, Jergušovi Lapinovi alebo v Previerke lásky. No vždy len v polohe utrúpanej ženy z nedávnej minulosti alebo dobovej súčasnosti. Naopak rozhlas jej ponúkol zaujímavé príležitosti v inscenáciách Gazdinina roba, Vlci a ovce, Štyria grobiani, Krvavá svadba, atď. Dôkazom jej umeleckej aktivity a všestrannosti je aj jej niekoľko prekladov hier z češtiny, ruštiny a maďarčiny, ktoré vytvorila počas pôsobenia na Novej scéne (tam sa časť z nich aj inscenovala). Meno Mária Bancíková bolo v dobe jej života pojmom. Žiaľ, ostala len v spomienkach pamätníkov. Jej obsiahle herecké dielo je však hodné toho, aby sme ju pripomenuli aj súčasníkom.

Karol Mišovic
doktorand DF VŠMU

Poruchy pohyblivosti vo vyššom veku

(Dokončenie z minulého čísla)

V dôsledku nepohyblivosti na srdcovocievny systém dochádza k poklesu krvného tlaku, to znamená, že pri vzpriamení tela sa dostavuje pocit slabosti, pocit na odpadnutie, niekedy aj stav krátkodobého bezvedomia. Následkom nečinnosti dochádza k atrofii (zmenšeniu srdcového svalu) a tým k poklesu kontrakčnej sily ľavej komory, čím sa zvyšuje srdcová frekvencia (pulz) a dochádza k zhoršeniu prekrvenia srdcového svalu. Pri nečinnosti je vysoké riziko vzniku trombozy (krvná zrazenina v cieve) a následnej pľúcnej embólie a to už od druhého dňa imobility. V dôsledku úbytku svalov na lýtkach pri nečinnosti dochádza k poklesu návratu krvi z dolných končatín do srdca a následne sa vyvíja opuch dolných končatín. Imobilita má dôsledky aj na dýchací systém. V leže je obmedzený pohyb hrudníka, čoho následkom je ochabnutie dýchacích svalov a pokles vitálnej kapacity pľúc. Zmena ventiláčno-perfúzných pomerov v pľúcnom tkanive znamená zhoršenú výmenu dýchacích plynov. Oslabením dýchacích svalov sa zhoršuje vykašliavanie a môže sa vyvíjať zápal pľúc.

Zhoršená pohyblivosť má následky aj v tráviacom systéme, kde sa zhoršuje pohyblivosť čriev a znižuje sa vylučovanie tráviacich enzýmov, v dôsledku toho sa dostavuje nechutenstvo so zníženým príjmom bielkovín a vitamínov v potrave, ktorý organizmus kompenzuje zvýšeným úbytkom svalov. Spomalený pohyb čriev, nedostatočný príjem tekutín a ochabnutie brušných svalov má za následok zápchu, ktorá môže byť príčinou bolesti hlavy, pocitu na zvracanie, podráždenosti a nervozity. Na rozvoji zápchy participujú aj psychické zábrany a antivyprázdňovacia

poloha na posteli.

Nepohyblivosť vplyva aj na močový systém. Poloha na posteli zhoršuje vyprázdňovanie obličkových kalichov, panvičiek a močového mechúra a spolu so zhoršenou hygienou vzniká riziko močovej infekcie. Pokles svalového napätia panvového dna vedie k inkontinencii (úniku moču). Preto mnohí seniori znižujú príjem tekutín a vzniká koncentrovanej moči so

Imobilizačný syndróm

zvýšeným vylučovaním vápnika, čo vedie k tvorbe močových kameňov.

Imobilita má svoje následky aj v nervovom systéme a vyvoláva psychosociálne zmeny. Dlhodobý pobyt na lôžku znižuje zmyslové vnímanie, čím sa dostavuje ospalosť cez deň s následnou nespavosťou v noci. To vedie k zníženiu sebačinnosti, zvýšenej závislosti na druhých s pocitom zbytočnosti. Je tu riziko depresívneho syndrómu so stratou záujmu o okolie, pasivitou, čo ešte viac prehľbuje imobilitu. Pri nepohyblivosti sa koža stenčuje a stáva sa náchylnou pre zapareniny a preležaniny. Preležanina (dekubitus) je rana vyvolaná pôsobením tlaku za účasti ďalších faktorov. Preležaniny sa v 70 % vytvoria u pacientov nad 70 rokov. Znižujú kvalitu života. Zhoršujú a komplikujú zdravotný stav, prípadne ohrozujú na živote. Zároveň zvyšujú náklady na zdravotnú starostlivosť. Na vzniku dekubitov sa podieľajú lokálne aj celkové faktory. Z lokálnych faktorov je to tlak pôsobiaci na určité časti tela, ďalej je to trenie - posun po podložke. Najcitlivejšie na tlak je tukové tkanivo, potom nasleduje sval, koža a väzivo. Z lokálnych faktorov sú to aj chemické vplyvy, ako je moč, pot, ranový

sekrét, stolica a nečistoty. Medzi celkové faktory, ktoré urýchľujú vznik preležanín patria: metabolický stav organizmu, chudokrvnosť, nedostatok bielkovín v potrave, obezita aj vycivenosť, prítomnosť cukrovky, zápalu, pečenej a obličkových porúch, dehydratácia a užívanie niektorých liekov. Ďalej je to stav riadiacich orgánov v zmysle poruchy či poranenia mozgu a periférneho nervového systému. Dôležitým celkovým faktorom podieľajúcim sa na vzniku dekubitov je prítomnosť infekcie či už celkovej alebo lokálnej. Preležaniny majú svoje následky a to akútne aj chronické. Medzi akútne patrí celková infekcia čiže sepsa. Z chronických následkov možno spomenúť poruchu zrážanlivosti krvi, chudnutie, vznik zápalu kostí a psychické následky.

Najúčinnejšia, najekonomickejšia a najdôležitejšia je prevencia či už samotných preležanín alebo imobilizačného syndrómu. Najdôležitejšia je aktivácia seniora vykonávaním aktívnej alebo pasívnej rehabilitácie. Snažíme sa pacienta čo najskôr vysadzovať do kresla a podľa možnosti vykonávať prechádzky po izbe či chodbe. Pri upútaní na lôžko je nutné polohovanie - striedanie polohy každé dve hodiny, používanie pomôcok na zníženie tlaku, chrániť kožu krémom, zabezpečiť kvalitnú výživu s dostatkom bielkovín a vitamínov, stopových prvkov, vlákniny a tekutín. Zároveň je potrebné realizovanie cvičení na lôžku pre zlepšenie obehového a metabolického systému.

Ďakujem za vašu priazeň a dôveru a prajem vám Vianoc plné lásky, pokoja a oddychu v kruhu blízkych a do Nového roku 2014 mnoho zdravia, hromadu šťastia a veľa úspechov.

MUDr. Ostricová

Bedmintonisti sú v polovici sezóny

Mladí bedmintonisti TJ Družstevník Klenovec majú polovicu sezóny za sebou. Ani na v poradí druhých turnajoch Grand Prix nesklamali a vybojovali nemalo medailových umiestnení.

Mladší junióri (kat. do 17 rokov) absolvovali svoj druhý turnaj Grand Prix v Rozhanovciach 16. novembra. Pri neúčasti Richarda Šmatláka, ktorý si plnil reprezentačné povinnosti v Čechách, sa očakávali pódiové umiestnenia od Ivana Hruška a Dáriusa Bálinta. Vo dvojhre sa im to však nepodarilo. Dievčatá takisto nedosiahli na medailu. Najbližšie k nej mala prekvapujúco Vanessa Mináčová. Renata Surová a Monika Hrušková sa po prehrách v 2. kole umiestnili na 9.-16. mieste. Česť klubových farieb tak zachraňovali mladí Klenovčania v párových disciplínach. Víťazstvom vo štvorhre s Wildom (Trenčín) si Hruška pripísal do rebríčekov najvyšší počet bodov. Bálint s Nečedom (Košice) obsadili 5.-8. miesto. Hrušková s Mináčovou prehrali až vo finále dievčenskej štvorhry. V napínavom zápase ich od zisku zlata delili len dva víťazné body. V zmiešanej štvorhre súrodenci Hruškovi nepotvrdili pozíciu nasade jednotky turnaja a prehrali v semifinále s neskoršími víťazmi z ľavy v troch setoch. Dvojiciam Bálint-Mináčová a Husák (B. Bystrica)-Surová patrí po vyhratom zápase v prvom kole 9.-16. miesto.

Na Grand Prix najmladších žiakov (U11) v Trenčíne štartovala šiestica nádejných Klenovčanov. Medzi štvoricou, ktorá už podobný turnaj absolvovala (Gabriel Parobek, Samuel Vranský, Eva Hrušková a Alexandra Figuliová) sa prýkrát predstavila aj

dvojica Sofia Osúchová a Filip Váradi. Najviac sa darilo Parobekovi a Figuliovej, ktorým vo dvojhre medaila ušla po prehratých zápasoch vo štvrtfinále. Ostatní hráči ukončili svoje účinkovanie v prvom, resp. druhom kole. V mixe patrí umiestnenie na 5.-8. mieste dvojici Parobek-Hrušková. Dvojice Váradi-Osúchová a Vranský-Figuliová prehrali svoje zápasy v 1. kole. Pre zranenie Parobeka dvojica Parobek-Vranský do štvorhry nenastúpila, dvojica Váradi-Trnavský (Hnúšťa) prehrala svoj zápas v 1. kole. V dievčenskej štvorhre dvojiciam Hrušková-Figuliová a Osúchová-Pašková (Trenčín) patrí po vyhratom zápase v prvom kole 5.-8. miesto.

V tom istom termíne sa v Bratislave konala druhá Grand Prix starších juniorov (U19), na ktorej štartovala štvorica chlapcov z Klenovca. Bálintová so Surovou pre stužkovú slávnosť neštartovali a Hrušková tento rok túto kategóriu zatiaľ neobsadzuje. Pri neúčasti dievčat hrali chlapci tentoraz len dvojihu a štvorhu. Najviac sa darilo Richardovi Šmatlákovi, ktorý mal bronzovú medailu vo dvojhre na dosah, ale proti bol oveľa skúsenejší Zigo z Trenčína. Keďže sa hralo v hale s veľkým počtom kurtov, bolo možné odohrať aj zápasy o poradie. Takto mohli chlapci odohrať oveľa viac zápasov ako na iných turnajoch. V polovici štartového poľa, na 14. mieste sa umiestnil Pavol Kochan, Ivanovi Hruškovi patrí 17. a Dáriusovi Bálintovi 22. miesto. Jedinú medailu

pre Klenovec vybojoval vo štvorhre chlapcov Šmatlák spolu s reprezentačným kamarátom Baluchom z Prešova. Bálint, Hruška a Kochan sa z 1. kola neprebojovali.

6.-8. decembra sa v Prešove konala Grand Prix dospelých. Na nej sa predstavila trojica klenovských hráčov. Už v piatok zažil premiéru medzi dospelými Richard Šmatlák, avšak z kvalifikácie sa mu nepodarilo postúpiť do hlavnej súťaže. Bálintová tiež neobhájila pozíciu z predchádzajúceho turnaja a po prehre so Šariščanovou (Košice) skončila pred bránami semifinále. Nádeje Renaty Surovej sa takisto rozplynuli v 1. kole. Bronzovú medailu si vybojovala Bálintová vo štvorhre žien s Vargovou (Košice). Sestrám Surovým patrí po jednej výhre 5.-8. miesto. Výborným výsledkom sa vo štvorhre mužov predstavil Šmatlák. Spolu s Baluchom ml. (Prešov) vyradili v 1. kole niekoľkonásobného majstra Slovenska Matejku, ktorý hral vo dvojici spolu s Repiarom. V ďalšom kole však už prehrali s neskoršími víťazmi Vícentomčík z Košíc. V mixe sa Bálintová predstavila po boku Baluchu staršieho. Nezohratosť sa prejavila v kľúčovom zápase o medailu a obsadili tak 5.-8. miesto. Dvojica Šmatlák-Surová ml. nepostúpila z 1. kola. Surová st.

už v drese bratislavských Spojov vybojovala s oddielovým kolegom Vachálkom bronzovú medailu.

Mladší žiaci (U13) si dali „rande“ 7. decembra na Grand Prix vo Zvolene. Alžbeta Bálintová, Frederika Bálintová a Michaela Ostricová boli jedinými zástupkyňami v Klenovca v tejto kategórii. Žiaľ, ani jednej sa nepodarilo dostať na medailové pozície. Najbližšie k bronzu mala dvojica Fr. Bálintová-Ostricová, avšak na svoje protihráčky z Košíc nestačili v troch setoch. V ostatných disciplínach sa dievčatá neprebojovali z prvého resp. druhého kola.

Posledným turnajom najvyššieho rangu bola 14. decembra Grand Prix najstaršieho žiactva (U15) v Prešove. Štartovala na nej iba Vanessa Mináčová. Vo dvojhre po víťazstve v 1. kole nestačila v osemfinále na Tarcalovú (Prešov) a prehrala v troch setoch. Patrí jej tak 9.-16. miesto. To isté umiestnenie jej patrí v mixe spolu s Vrbinským (Hnúšťa). Vo štvorhre žiačok pre zranenie spoluhráčky Prostináckovej (Ľava) dvojica na stretnutie nenastúpila.

Richard Bálint

Upozornenie

Uzávierka najbližšieho vydania Klenovských novín bude 20. februára 2014.

POĎAKOVANIE BEDMINTONISTOV

Vedenie bedmintonového oddielu TJ Družstevník Klenovec ďakuje touto cestou všetkým bedmintonistom za vzornú reprezentáciu oddielu a obce Klenovec v roku 2013 na domácom, ale aj zahraničnom poli. Ďakuje aj poskytovateľom 2% z daní, obecnému úradu, vedeniu ZŠ V. Mináča, firme PÍLA PALI, sponzorom a rodičom za podporu a priazeň. Zároveň praje im a všetkým sponzorom príjemné prežitie vianočných sviatkov a veľa pevného zdravia v roku 2014.

Futbalisti zimujú na 3. mieste druhej triedy ObFZ

Nič nie je stratené

Futbalisti TJ Družstevník Klenovec figurujú po jesennej časti druhej triedy na tretej priečke. Nazbierali sme 17 bodov za päť víťazstiev, dve remízy, jednu prehru. Na prvé miesto v tabuľke (ŠK Rimavská Seč) strácame štyri body, no máme o jeden odohratý zápas menej. Čiže, pred jarnými odvetami ešte nič nie je stratené.

Naša spokojnosť by bola väčšia, keby sme boli na prvom mieste. Doma sme dva zápasy iba remizovali (s Radnovecami a Sirkom), takto sme prišli o štyri body. Máme dobre mužstvo a verím že v jarnej časti zabojujeme a postúpime do vyššej súťaže, kde aj patríme. Chcel by som poďakovať chlapcom že nezavreli na futbal a hrajú aj túto nižšiu súťaž na ťažkých terénoch a veľakrát v nefutbalovom prostredí. Ďakujem taktiež našim verným fanúšikom, obci Klenovec za podporu futbalu v našej obci, hrajúcemu kormidelníkovi Ondrejovi Bartovi a jeho asistentovi Marekovi Medvedovi. Ne-

môžem nespomenúť poďakovanie Dušanovi Kurčíkovi, s ktorým sme niekoľko rokov viedli náš klenovský futbal a verím že ho čoskoro uvidím opäť v práci pre naše mužstvo.

A naše ciele? Jednoznačne postup do prvej triedy. Chceli by sme predĺžiť hosťovanie tým hráčom, ktorých sme mali z Hnúšte. V súčasnosti budujeme mužstvo žiakov, ktorého sa ujal Miško Bavala.

Záverom by som chcel popriať šťastné a veselé Vianoce a šťastné vykročenie do nového roku 2014 všetkým priaznivcom klenovského futbalu.

Ján Brndiar, manažér klubu

Tak ako každý rok, ani tentoraz Mikuláš neobišiel Klenovec. 6. decembra prišiel so svojimi pomocníkmi, anjelmí a čertmi do kultúrneho domu. Tam mu deti zaspievali, zarcitovali básničky a on im rozdával mikulášske baličky, z ktorých mali deti veľkú radosť. Potom rozsvietil na námestí vianočný stromček a pokračoval vo svojej ceste do ďalšej obce robiť radosť druhým deťom. Mikuláš ďakuje obci Klenovec, roľníckemu družstvu a OZ RODON za sladkosť pre deti, miestnej ŽŠZ a DFS Mladost' za pomoc pri uskutočnení tejto akcie.

- jz -

Rozpočet obce Klenovec na rok 2014

PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU NA ROK 2014

Názov položky	2014
Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	620 000 €
Daň z nehnuteľností	47 000 €
Daň za psa	2 400 €
Daň za nevýherné hracie prístroje	0 €
Daň za užívanie verejného priestranstva	50 €
Poplatok za komunálne odpady a drobný stavebný odpad	33 000 €
DAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	702 450 €
Príjmy z prenajatých budov a priestorov	21 500 €
Administratívne poplatky	1 100 €
Licencie	7 500 €
Za predaj výrobkov, tovarov a služieb	105 250 €
Za jasle, MŠ, školské kluby	4 840 €
Za stravné	22 500 €
Úroky z vkladov	250 €
Z výťažkov z lotérií a iných podobných hier	3 000 €
Z dobropisov	10 000 €
Ostatné príjmy	0 €
NEDAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	175 940 €
Transfer ZŠ - mesačné transfery KŠÚ	300 000 €
Transfer ZŠ - vtedávacie poukazy	7 500 €
Transfer ZŠ - mimoriadne výsledky žiakov	0 €
Transfer ZŠ - SZP, odchodné	4 500 €
Transfer MŠ	4 450 €
Hmotná núdza - strava	13 300 €
Hmotná núdza - učebné pomôcky	1 700 €
Transfer - matrika a REGOB	4 900 €
Aktivačné a dobrovoľnícke práce	2 500 €
Transfer - terénni a sociálni pracovníci	27 034 €
Transfer - starostlivosť o životné prostredie	320 €
Transfer VÚC a MK na GMFS	5 000 €
MK SR - kultúrne poukazy	0 €
Dotácia MF SR - výpadok podielových daní	0 €
Osobitný príjemca RP	4 400 €
Recyklačný fond	1 000 €
Povodne	7 500 €
Voľby parlamentné	0 €
Voľby komunálne	2 000 €
Voľby prezidentské	2 000 €
Voľby EÚ	2 000 €
Referendum	0 €
Vyúčtovanie (voľby VÚC)	0 €
ostatné	0 €
GRANTY A TRANSFERY SPOLU	390 104 €
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	1 268 494 €
Príjmy z predaja pozemkov a nehmotných aktív	42 000 €
NEDAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	42 000 €
Transfer ŠR	673 500 €
GRANTY A TRANSFERY SPOLU	673 500 €
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY SPOLU	715 500 €

Bankové úvery	230 000 €
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	200 000 €
FINANČNÉ PRÍJMOVÉ OPERÁCIE SPOLU	430 000 €

PRÍJMY SPOLU	2 413 994 €
---------------------	--------------------

VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU NA ROK 2014

Názov položky	2014
Program: Plánovanie, manažment a kontrola	7 900 €
Podprogram 1.1: Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeniach	6 100 €
Podprogram 1.2: Audit	1 800 €
Program 2: Propagácia a marketing	24 150 €
Podprogram 2.1: Propagácia a prezentácia obce Klenovec	180 €
Podprogram 2.2: Vysielacie a vydavateľské služby	23 700 €
Podprogram 2.3: Kronika obce Klenovec	270 €
Program 3: Interné služby obce	6 000 €
Podprogram 3.1: Zasadnutie orgánov obce	5 000 €
Podprogram 3.2: Vzdelávanie zamestnancov obce	1 000 €
Program 4: Služby občanom	44 870 €
Podprogram 4.1: Cintorínske služby	6 500 €
Podprogram 4.2: Opatrovateľská služba	27 000 €
Podprogram 4.3: Klub dôchodcov a strava dôchodcov	11 370 €
Program 5: Bezpečnosť, právo a poriadok	29 000 €
Podprogram 5.1: Obecná polícia	26 500 €
Podprogram 5.2: Ochrana pred požiarmi a CO	2 500 €
Program 6: Odpadové hospodárstvo	55 000 €
Podprogram 6.1: Zvoz a odvoz odpadu	55 000 €
Program 7: Pozemné komunikácie	10 000 €
Podprogram 7.1: Správa a údržba pozemných komunikácií	10 000 €
Program 8: Vzdelávanie	560 100 €
Podprogram 8.1: Materské školy	134 300 €
Podprogram 8.2: ŠKD pri ZŠ V. Mináča	30 400 €
Podprogram 8.3: Školské jedálne	83 900 €
Podprogram 8.4: ZŠ V. Mináča - prenesené kompetencie KŠÚ	311 500 €
Program 9: Kultúra	48 000 €
Podprogram 9.1: Organizácia kultúrnych aktivít	14 000 €
Podprogram 9.2: Prevádzka kultúrneho domu, miestneho kultúrneho strediska, kina	33 000 €
Podprogram 9.3: Obecná knižnica	1 000 €
Program 10: Šport	18 400 €
Podprogram 10.1: Podpora športových podujatí	18 400 €
Program 11: Prostredie pre život	14 000 €
Podprogram 11.1: Verejné osvetlenie	14 000 €
Program 12: Podporná činnosť	340 734 €
Podprogram: 12.1: Podporná činnosť - správa obce a ostatná činnosť	335 734 €
Podprogram 12.2: Podporná činnosť - poplatky a odovdy	5 000 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1 158 154 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	981 300 €
Splátky úverov	194 999 €
FINANČNÉ VÝDAVKOVÉ OPERÁCIE SPOLU	194 999 €
VÝDAVKY SPOLU	2 334 453 €

Rozpočet spĺňa zákonom predpísané náležitosti a je zostavený v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je reálny ako v príjmovej, tak aj vo výdavkovej časti, uvádzaný je v tisícoch eur. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom bez výhrad.